

PROTOKOLL 5/2017

Tid: Torsdagen den 14 september kl. 13:00 -16:00 finsk tid

Plats: Biologiska stationen i Kilpisjärvi, Käsivarrentie 14622, 99490 Kilpisjärvi, Finland

Närvarande: Johan Antti (ordförande), Timo Jokelainen, Bengt Niska, Matti Myllykangas, Pia Hulkoff, Kalervo Aska, Birgitta Isaksson, Eugen Parviainen, Sari Keskitalo, Kari Kinnunen, Andreas Broman samt Virve Sallisalmi och Camilla Ahlstrand

Gästerna före mötet: Elina Hutton, Kilpisjärvi biologiska stationen
Antti Ohenoja, Forststyrelsen

1. Mötets öppnande och ordning
Ordförande öppnade mötet kl 13:10.
2. Mötets beslutsförhet
Mötet konstaterades vara beslutsför.
3. Godkännande av ärendelistan
Godkänns och till punkten övriga ärenden tilläggs Enontekis aktuella ärenden.
4. Godkännande av föregående mötets protokoll
Föregående mötets (2017-06-15) protokoll godkändes.
5. Budgetuppföljning. Bilaga 1.
Sallisalmi presenterade budgetuppföljningen efter sommarperioden.
Vattenparlamentets kostnader aktualiseras i oktober-november.
6. Nominering av kommissionens finska ordförande från och med år 2018.
Kommissionens begäran för utnämning till Jord- och skogsbruksministeriet.
Bilaga 2. För kännedom.
Konstaterades att sekretariatet skickar begäran för finska ordförandets utnämning till jord- och skogsbruksministeriet.
7. Ansökan för forskningsprojekt om faktor som påverkar miljö kvaliteten i havsöringens (Torneälv) förökning- och ynglingsproduktion, 8500 euro, Luke.
Bilaga 3.
Vi fortsätter ärendets genomgång efter mötet den 15 juni. Diskussion.

I projektet har man elfiskat havsöringar och samlat in data. Ytterligare letar man efter grundvattenströmningar och analyserar insamlat information.
Forskningsdata om havsöringar kopplas till information om grundvattenströmningar.

I diskussionen framfördes att havsöringen är ytterst utrotningshotad och att en av kommissionens uppgifter är att skydda fiskbestånd. Det blev även diskussion om Outokumpufondets medel och möjligheten att använda fondets konto i ett projekt som inte är nära industrianläggningens utsläppsområden.
Konstaterades dock att forskningen har gränsöverskridande påverkan.

Projektet har varit två gånger på kommissionens ärendelista men dess innehåll och finansieringens helhet var tills vidare lite oklar för kommissionen.

Påttös: *Kommissionen ber Lukes specialforskare Atso Romakkaniemi komplettera ansökan så att aktuell information om finansiering som beviljats av andra källor framkommer (sökt och beviljat). Ytterligare vill kommissionen veta NTM-centralens och Havs och vattenmyndighetens möjlighet att finansiera 8500 euro som täcker kostnader för att kunna genomföra fältarbetets analyser.*

8. Avloppsutredning inom Torne vattendistrikt. ÅF-Infrastructure Ab (Vatten & Miljöbyrå). Rapports slutförande och dess publicering den 25 oktober.

Konsulten gör en kompletterande förfrågningsrunda till kommunernas tillsynsmyndigheter som är ansvariga för icke-tillståndspliktiga avloppsanläggningar i Sverige. Utredningsarbetet har styrts av kommissionens sekreterare under hösten. Konsult Eva Westin ska komma och presentera utredningen i Vattenparlamentet.

9. Fiskesäsong 2017. Ekolod, övervakning, erfarenheter. Diskussion.

Konstaterades att vattennivån var hög hela sommaren vilket försvårade älvfisket. I älven förblev fångsterna små. Havsfisket och laxförordningens (den finska) påverkan till antalet vandringslaxar väcker debatt i älvdalen. I Sverige lyckades man uppfiska sin laxkvot men inte i Finland som inte har uppfiskat sin kvot än.

I Kemi-Torneå-området har man sålt laxar som saknar ursprungsmärkning. Om laxen är uppfiskad i terminalområdet eller importerad från Sverige, behöver man inte markera fångsten. I Ålands havsfiske behöver man inte heller använda märkning.

Andreas Broman visade preliminära laxstatistik och berättade att i Sverige har man haft en bra säsong jämfört med föregående år. I svenska sidan av Bottenviken har man fått börja fiska den 17 juni och laxfisket avslutades den 29 juni, då laxvandringen till Torneälven började på riktigt. Den 17 juli hade man uppfiskat kvoten i Sverige, inklusive även Luleålvens terminalfiske.

I Finland kan man vara redo att föreslå t.ex. krav för 30 000 vandringslaxar till Torneälven innan man får börja havsfisket. Andreas Broman föreslog att kommissionen kan yttra sig om detta till fiskemyndigheterna.

Kommissionen tog en titt på Kalix-, Råneå- och Byskeälvens statistik. Enligt ekolod i Jockfall i Kalixälven vandrade inte många laxar, vattnet var hög. I Kalixälven, ungefär 15 km norr om Kalix, har man ekolodskamera vars resultat inte har analyserats än. I Råneälven har man haft ekolod från och med år 2014. Fångstrapporteringen sker 90-95-procentiskt. I Råneälven börjar man även en restaureringsprojekt som kostar ca 48 miljoner kronor. Av döda laxar har man rapporterat ytterst lite till SVA år 2017.

10. Kommissionens ordinarie sakkunniga. Diskussion.
Diskussion som börjades i junimötet. Grunden för diskussionen ligger i Kinnunens förslag att jord- och skogsbruksministeriet skulle utnämna en ordinarie sakkunnig som är expert i fisket. När man byggde nya kommissionen (2010) hade man inte ärendet på agendan eftersom man ville göra

kommissionen till en regional aktör. Att utnämna en sakkunnig till kommissionen är möjlig enligt överenskommelsen. Ärendet kan tas fram i en arbetsgrupp där man behandlar de finska landskapens samarbete i vattenvård och fiskeuppgifter.

Beslut: *Frågan om sakkunnig tas fram i förhandlingar med ministerierna våren 2018.*

11. Vattenparlamentet den 25 oktober 2017 i Torneå. Program, deltagandet. För kännedom.
Kommissionens ledamöter önskades att anmäla sig så fort som möjligt.
12. Yttrandebegäran/yttranden och beslut, för kännedom, Bilaga 4.
13. Möten och seminarier. För kännedom.

Gångna

2017-08-29 Laxseminariet i Kolari Lappea. Virve Sallisalmi och Kari Kinnunen.
2017-08-31,30 Vattenrådsdagarna i Luleå. Sallisalmi och Ahlstrand.

På kommande:

Rovaniemi Arctic Spirit 2017, 14 – 16.11.2017, Lappia Hall, Rovaniemi. Sallisalmi

14. Övriga ärenden
Sari Keskitalo berättade om aktuella ärenden i Enontekis kommun.
15. Nästa sammanträde den 9 oktober, tidpunktens uppdatering.
Nästa möte den 9 november, inget möte den 9 oktober.
16. Mötets avslutande
Ordförande avslutade mötet kl 16:35

Lisa Lundstedt
svenska ordförandets ersättare

Timo Jokelainen
finska ordförande